

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122205964
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122205964.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. W. I. X, XXX XX V., o zaplatenie 427,35 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/99/2022-50 zo dňa 21.11.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Pripúšťa sa, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, vstúpil do konania ako žalobca: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

II. Zrušuje sa rozsudok a vracia sa vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 427,35 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy odo dňa 29.11.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobný návrh žalobcu je v celom rozsahu dôvodný. Na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 24.04.2019 poskytol žalobca v pozícii veriteľa žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 450,05 eura, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach v počte 17, vo výške 30,- eur. Predžalobnou upomienkou upozornil veriteľ žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 90 eur a zároveň bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie týchto splatných splátok s upozornením na možnosť predčasného zosplatenia úveru.

Konštatoval, že zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 24.04.2019 spĺňa všetky obligatórne stanovené náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Rovnako postupom podľa § 54a Občianskeho zákonníka ex offio preskúmal, či nárok veriteľa nie je ani čiastočne premlčaným, pričom je toho názoru, že nárok veriteľa premlčaný nie je. Zároveň veriteľ v súlade s článkom 10., bod 10.2. Zmluvy o úvere v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka dodržal postup pri zosplatení úveru na základe jeho oznámenia zo dňa 23.11.2019. Zosplatenie úveru je tak platným právnym úkonom veriteľa.

Rovnako dospel k záveru, že veriteľ dostatočným a presvedčivým spôsobom súdu preukázal overovanie bonity dlžníka pri poskytovaní úveru, keď súdu doložil dopyt do Sociálnej poisťovne, z ktorého bol overený mesačný príjem žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru a zároveň žalobca predložil výpis

z úverového registra, z ktorého vyplývajú 0 eur mesačných výdavkov žalovaného. Veriteľ tak konal s odbornou starostlivosťou.

Na základe vyššie uvedeného tak súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zosplatnenú sumu úveru 487,35 eura, od ktorej odrátal úhrady realizované žalovaným v prospech účtu žalobcu vo výške 60,- eur a sumu 427,35 eura zaviazal žalovaného žalobcovi zaplatiť.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie žalovaný. V odvolaní okrem iného uviedol, že súd prvej inštancie zaslal súdnu zásielku dňa 19.07.2022 do spoločnosti Frost a.s. Prešov, ktorá zásielku prevzala dňa 26.07.2022, následne dňa 22.09.2022 súd prvej inštancie poslal do spoločnosti Frost a.s. výzvu, kde uvádza že od prevzatia zásielky zo dňa 26.07.2022 do 22.09.2022 sa súdu nevrátila doručka o prevzatí súdnej zásielky. Súdna zásielka sa k nemu dostala až v septembri 2022, tak že nemohol včasné reagovať na súdnu zásielku a vyjadriť sa k žalobe. Hneď ako sa zásielka k nemu dostala, šiel do Všeobecnej úverovej banky a.s. informovať sa o postupe splatenia dlhu. S pracovníkom ktorý vybavuje pohľadávky sa dohodol na mesačných splátkach po 20,- eur, čo vie aj preukázať výpismi o vklade na účet, ktoré spláca od septembra 2022, no aj napriek tomu mu bolo udelené zaplatenie celej dlžnej sumy ktorú žalobca od neho súdnou cestou vymáha. Z uvedených skutočností vyplýva že súd prvej inštancie zo strany žalobcu nebol informovaný o nových skutočnostiach. Vzhľadom na vyššie uvedené žiada súd prvej inštancie, aby rozsudok zrušil, nariadil pojednávanie a po vykonanom dokazovaní vydal rozhodnutie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca uviedol, že v napadnutom rozhodnutí sa súd prvej inštancie dostatočne vypořiadal s právnou a skutkovou stránkou veci. Navrhoval potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods.1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Písomným podaním doručeným v rámci odvolacieho konania dňa 12.01.2023 (č.l. 57 spisu) navrhli doterajší žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 a obchodná spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154 pripustiť zmenu na strane žalobcu vstupom spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154 do prebiehajúceho súdneho konania v dôsledku postúpenia žalovanej pohľadávky na základe Rámcovej zmluvy o postúpení zo dňa 30.11.2017, ktorou došlo k postúpeniu pohľadávky žalobcu proti žalovanému na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. K návrhu pripojili Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, Dodatok č. 5 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2021, Prílohu č. 3 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, Žiadosť o postúpenie a prevod zo dňa 14.12.2022 a Oznámenie o postúpení pohľadávok adresované žalovanému zo dňa 20.12.2022.

8. Podľa § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

9. Podľa § 80 ods. 2 CSP, súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

10. Podľa citovaného ustanovenia § 80 ods. 1 a 2 CSP návrhu žalobcu na zmenu strany konania možno vyhovieť v prípade, ak sú preukázané formálne podmienky pre takýto postup, teda ak nastala právna skutočnosť, s ktorou zákon spája prevod alebo prechod práva na iný subjekt, ak sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšej strany konania a nastala po začatí konania. Uvedený postup bez ďalšieho neznamená opodstatnenosť žaloby.

11. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd vyhovel návrhu a výrokom I. pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka a.s. Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, na ktorú ako postupníka prešla žalovaná pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie žalobu s prílohami, poučenie o možnosti zastúpenia a procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP a uznesenie zo dňa 12.07.2022 s výzvou pre žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe doručil prostredníctvom jeho zamestnávateľa žalovanému 28.09.2022, o čom svedčí doručka na č.l. 40 spisu. K uvedenej výzve sa žalovaný v stanovenej lehote 15 dní od doručenia výzvy, a ani do verejného vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie 21.11.2022 nevyjadril. Žalovaný neinformoval súd prvej inštancie o mimosúdnej dohode s bankou o splátkach vo výške 20,- eur mesačne, nepredložil výpisy o vykonaných vkladoch na účet od septembra 2022. Z uvedených dôvodov nepovažoval odvolací súd odvolacie námietky v tomto smere za dôvodné, že by došlo zo strany súdu prvej inštancie k porušeniu procesných práv, ktoré žalovanému priznáva Civilný sporový poriadok.

13. V danom prípade však ide o spotrebiteľský spor, t.j. spor so slabšou stranou a súd je z úradnej povinnosti povinný skúmať či boli dodržané všetky zákonné podmienky a náležitosti, tak ako stanovuje Občiansky zákonník v prípade spotrebiteľských zmlúv, ako aj zákon č. 129/2010 Z.z. v prípade spotrebiteľského úveru, resp. zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd zaoberal tým, ako sa súd prvej inštancie vypořiadal síce nenamietaným, ale esenciálnym posudzovaním skúmania bonity žalovaného veriteľom pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

14. V danom prípade išlo vzhľadom k subjektom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 24.04.2019 (ďalej len „Zmluva o úvere“) (dodávateľ podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a spotrebiteľ podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka) o zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Možno bez najmenších pochybností konštatovať, že v danom prípade išlo o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzavieraná vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť nemohol. Zároveň túto úverovú zmluvu vzhľadom k tomu, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poskytujúceho úvery v rámci svojho podnikania spotrebiteľom, možno podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ podradiť pod právnu úpravu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ.

15. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere (24.04.2019) (ďalej ako „ZoSÚ“), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

17. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

18. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľa) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

20. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

21. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

22. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

23. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex offio preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C-303/20).

24. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA ConsumerFinance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18,

EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

25. Vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 a nasl. ust. ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že za týmto účelom výzvou zo dňa 27.10.2022 súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby preukázal, že overoval bonitu žalovaného pred uzavretím Zmluvy o úvere. Žalobca v odpovedi na výzvu súdu zo dňa 14.11.2022 (č.l. 45 spisu) poukázal na Žiadosť žalovaného o úver, v ktorom uviedol svoj priemerný mesačný príjem 524,33 eura, ktorý bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žiadateľ uviedol svoj rodinný stav - ženatý a počet nezaopatrených detí: 0. V žiadosti uviedol mesačne výdavky: 0. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta uviedol, že vykonal dopyt do Spoločného registra bankových informácií (SRBI) zo dňa 24.04.2019, ktorým boli podľa žalobcu zistené skutočné mesačné finančné náklady v registri vo výške 0 eur. Uviedol, že pri posudzovaní výdavkov bolo zohľadnené životné minimum vo výške 205,07 eura. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil výpis z registra SRBI zo dňa 24.04.2019 a potvrdenie zo Sociálnej poisťovne zo dňa 24.04.2019.

27. Zo Zmluvy o úvere (č.l. 4 - 6 spisu) je zrejmé, že žalovaný je ženatý, má stredoškolské vzdelanie, počet nezaopatrených detí uvedený 0, počet vyživovacích povinností rovnako 0. Je zamestnaný s priemerným mesačným príjmom 524,33 eura.

28. Zo žalobcom predložených informácií súd prvej inštancie vyvodil záver, že veriteľ dostatočným a presvedčivým spôsobom súdu preukázal overovanie bonity dlžníka pri poskytovaní úveru. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa však odvolací nateraz nestotožňuje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vypořiadal so zisťovaním nákladov žalovaného na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa zo strany veriteľa pred uzavretím Zmluvy o úvere.

29. Z predložených dôkazov sa javí odvolaciemu súdu, že veriteľ zisťoval a overoval len príjem žalobcu cez predložené potvrdenie zo Sociálnej poisťovne, hoci jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky, a to nielen tie z úverových registrov. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Z lustrácie v úverových registrov je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

30. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 205,07 eura, s čím sa súd prvej inštancie doposiaľ nevyporiadal.

31. „Z úradnej činnosti súdu je zrejmé, že žalobca na výzvu súdu, aby preukázal skúmanie schopnosti splácať úver spotrebiteľa vo vzťahu k výdavkovej časti uvádza, že vychádzal zo sumy životného minima. Tak to je v súdnej veci a tak to súd má aj v iných právnych veciach žalobcu (veci vedené na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 18Csp155/2022, 18Csp161/2022, 18Csp146/2022, ďalej tiež 9Csp100/2022 z rozsudku cit. „Zo zmluvy však vyplýva, že žalovaný nezisťoval priemerné mesačné výdavky žalovaného na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.) a súdu je zároveň známe, že toto zisťovanie v divíziách Consumer Finance Holding a Quatro bez ďalšieho nahrádza údajom o životnom minime.“). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových

produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17td) a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.

Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza svojvoľne ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. § 2 ods. 5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima²⁾ spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³⁾ a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima“ (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023) .

32. Za týchto okolností sa zatiaľ javí, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ a tieto svoje povinnosti hrubo porušil, keď riadne neskúmal výdavky žalovaného vrátane bežných výdavkov súvisiacich s domácnosťou, čím sú podľa názoru odvolacieho súdu naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 prvá a druhá veta ZoSÚ, t.j. neplatnosť jednorazového splatenia spotrebiteľského úveru a že úver je bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd podotýka, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 ZoSÚ.

33. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je pritom imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy žalobca ako strana sporu civilného súdneho konania je subjektom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, ktorý je aktívne vecne legitimovaný a na druhej strane je žalovaný, ktorý je subjektom hmotno-právnej povinnosti, ktorý je pasívne vecne legitimovaný.

34. V prejednávanej veci ide o nárok žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., ako postupníka, ktorý má hmotnoprávny základ v právnom vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu, ktorým bola Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaným spotrebiteľom. Zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka uplatnená v tomto konaní ku dňu postúpenia uvedenou bankou na žalobcu, Intrum Slovakia s.r.o. Za tejto situácie je uplatneným právom právo žalobcu spotrebiteľského úveru, ktorého poskytovateľom bola banka, čoho dôsledkom je povinnosť súdu skúmať, či bol splnené podmienky v súlade s dikciou § 92 ods. 8 ZoB.

35. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

36. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym

dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

37. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB, vyžaduje, aby banka pred zamýšľaným postúpením pohľadávky inému subjektu, ktorého výber ako už bolo konštatované spotrebiteľ (klient) nemôže ovplyvniť, dala tento svoj zamýšľaný postup na vedomie spotrebiteľovi a to písomnou výzvou na plnenie s upozornením, že aj keď napriek tejto výzve bude spotrebiteľ viac ako 90 kalendárnych dní s plnením čo i len časti svojho záväzku voči banke v omeškaní, musí si byť spotrebiteľ vedomý a musí počítať s tým, že banka aj bez jeho súhlasu svoju pohľadávku voči nemu môže postúpiť inému aj nebankovému subjektu, t.j. subjektu voči ktorému už spotrebiteľ nebude požívať ochranu v zmysle ochrany svojich citlivých údajov tvoriacich predmet bankového tajomstva, vymožiteľnej národnou bankou.

38. So zreteľom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo nič iné len kasačným vybavením veci zrušiť rozsudok a postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a podľa § 391 ods. 1, 2 CSP s vrátením veci v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

39. Po vrátení veci súd prvej inštancie bude postupovať v naznačených intenciách a opätovne preskúma povinnosť žalobcu ako veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ustanovení § 7 ods. 1, 16, 17, 20 a 27 v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ v rámci vyššie naznačených intencií. Zároveň pri svojom rozhodovaní zohľadní existenciu § 92 ods. 8 ZoB a dá odpoveď na otázku o aktívnej legitímácii žalobcu. Po opätovnom posúdení veci súd prvej inštancie rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám stanoveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).